

Przedmiotowy system oceniania- geografia/przyroda w LO im. S. Żeromskiego w Krościenku n. D.

I. Wymagania ogólne na poszczególne oceny

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Spełnia kryteria oceny bardzo dobrej i posiada wiadomości znacznie wykraczające poza obowiązujący program nauczania geografii w danej klasie,
- Potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania, potrafi formułować problemy i dokonywać analizy i syntezy różnych zjawisk,
- Proponuje nietypowe twórcze rozwiązania, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania
- Osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- W pełnym zakresie opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- Wykazuje się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami i wykorzystuje je do samodzielnego rozwiązania problemów
- Samodzielnie korzysta z różnych źródeł wiedzy geograficznej, dokonuje oceny przydatności zdobytych danych
- Zdobytą wiedzę potrafi zastosować do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
- Dokonuje prawidłowej analizy związków przyczynowo-skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w dużym zakresie wiadomości określone programem nauczania, pozwalające na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy geograficznej
- Poprawnie stosuje wiadomości do opisywania typowych sytuacji, rozwiązuje typowe zadania i problemy. Przeprowadza obserwacje i badania pod kierunkiem nauczyciela
- Potrafi, korzystając z różnych źródeł wskazanych przez nauczyciela, gromadzić i selekcjonować informacje dotyczące określonych tematów
- W oparciu o dane liczbowe sporządzić diagramy, wykresy, kartodiagramy itp.
- W oparciu o źródła (tekst źródłowy, dane statystyczne, wykresy, diagramy, mapy różnej treści itp.) przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- Rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,
- Wykazuje się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów geograficznych,
- Wykonuje proste obliczenia geograficzne,
- Wskazuje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy elementami środowiska geograficznego,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował minimum wiadomości i umiejętności niezbędnych do kontynuowania nauki
- Zna podstawowe pojęcia i prawidłowości geograficzne
- Rozwiązuje- często przy pomocy nauczyciela- typowe zadania o niewielkim stopniu trudności

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania geografii w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy
- Nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, udzielić odpowiedzi na większość zadanych mu pytań lub rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

Dokładny zakres umiejętności i ocenianych wiadomości został przedstawiony w **szczegółowych wymaganiach edukacyjnych** dla każdego poziomu edukacyjnego zgodnie z przyjętym programem nauczania wg działów realizowanych treści.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia:

1. Przedmiotem oceny są:

- wiadomości i ich rozumienie z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej
- umiejętności z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej
- aktywna praca na lekcji, praca w grupie, samodzielność i systematyczność

2. Formy sprawdzania :

- Sprawdzian z jednego lub kilku działów programu
- Kartkówki z zakresu trzech ostatnich tematów lekcji
- Odpowiedź ustna z zakresu trzech ostatnich tematów lekcji
- Odpowiedź z zakresu powtarzanego materiału
- Lokalizację wskazanych obiektów geograficznych na mapach różnej treści oraz mapach konturowych
- Praca aktywna na lekcji np. odpowiedź, dyskusja, wykonanie ćwiczenia: rozwiązanie zadania obliczeniowego, analiza i interpretacja map, danych liczbowych itp.
- Aktywna współpraca w zespole
- Przygotowanie prezentacji do lekcji
- Prace twórcze i badawcze poza lekcją np. projekty, obserwacje terenowe, zadania problemowe itp.
- Udział w konkursach geograficznych
- Zadania domowe
- Systematyczne prowadzenie notatek w zeszycie przedmiotowym,

3. Kategorie ocen i ich waga zapisane są w dzienniku elektronicznym.

- Sprawdzian – waga 3
- Kartkówka, mapa konturowa, odpowiedź ustna – waga 2
- Projekt obserwacji - waga 2 lub 3, w zależności od zakresu pracy badawczej
- Zadania domowe, aktywność, inne- waga 1
- Ocena częściowa za udział w konkursie– waga 2 lub 3, w zależności od rangi konkursu

4. Ocena odpowiedzi ustnych

- Pierwsze pytanie nauczyciel zadaje z poziomu osiągnięć podstawowych. Zależnie od jakości odpowiedzi ucznia na to pytanie, nauczyciel zadaje drugie pytanie z tego samego poziomu lub z zakresu osiągnięć rozszerzonych .
- Jeżeli uczeń nie udzieli prawidłowej odpowiedzi na drugie pytanie z poziomu osiągnięć podstawowych otrzymuje ocenę niedostateczną lub dopuszczającą zależnie od jakości odpowiedzi na pytanie pierwsze.
- Jeżeli zaś uczeń nie udzieli prawidłowej odpowiedzi na pytanie z poziomu rozszerzonego, przysługuje mu ocena dostateczna, ponieważ wykazał się już w pełni osiągnięciami z poziomu podstawowego.
- W przypadku, gdy odpowiedź na pytanie z poziomu osiągnięć rozszerzonych jest również prawidłowa, nauczyciel może zadać dodatkowe pytanie z poziomu osiągnięć wykraczających poza program. Tylko prawidłowa odpowiedź na pytanie z tego poziomu uprawnia ucznia do otrzymania oceny celującej.

0)Odpowiedź negatywna -jeżeli uczeń nie udzielił prawidłowej odpowiedzi na zadane pytanie, nawet przy pomocy innych uczniów lub nauczyciela, nie zachował minimalnej dokładności i staranności, niezbędnej do poprawnego rozwiązania zadania, nieprawidłowo stosował większość terminów i nazw geograficznych, w szczególności tych, które są wymienione w programie wśród osiągnięć z poziomu podstawowego.

1) odpowiedź pozytywna, ale słaba -jeżeli uczeń udzielił odpowiedzi niepełnej, wymagającej pomocy innych uczniów lub nauczyciela, zachował małą dokładność i staranność podczas rozwiązywania zadania, nieprawidłowo stosował niektóre terminy i nazwy geograficzne, jednak popełnione błędy nie przekreśliły prawidłowego toku rozumowania i możliwości uzyskania poprawnego rozwiązania zadania bądź sformułowania prawidłowego wniosku

2) Odpowiedź pozytywna, bez zastrzeżeń -jeżeli uczeń wypowiedział się pełnymi zdaniami w sposób logiczny, spójny i wyczerpujący, zachował dokładność i staranność niezbędną do poprawnego rozwiązania zadania, prawidłowo stosował większość terminów i nazw geograficznych, przedstawił prawidłowy tok rozumowania, dochodząc do poprawnego rozwiązania zadania.

- Oceny z odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie.

5. Ocenianie prac pisemnych

- *Jeśli sprawdzian obejmuje zadania o poziomie wykraczającym poza program 96- 100% poprawnie wykonanych zadań – ocena celujący, a 90-96% bardzo dobry*
- 90 -100% bardzo dobry
- 75-89% dobry
- 55-74% dostateczny
- 40-54% dopuszczający
- 0-39% niedostateczny
- Stwierdzenie niesamodzielności pracy – ocena niedostateczna
- Zgodnie ze Statutem nauczyciel podaje termin pracy klasowej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczycielowi przysługuje czas 2 tygodni na sprawdzenie prac pisemnych.

6. Sposoby poprawy ocen

- W przypadku nieobecności uczniów ma obowiązek zaliczenia materiału objętego sprawdzianem w formie pisemnej w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela nie dłuższym niż tydzień od daty sprawdzianu. Nieobecność zaznaczona jest w dzienniku. Sytuacje nieobecności spowodowanej długotrwałą chorobą lub wydarzeniem losowym mogą być rozpatrywane indywidualnie.
- Nauczyciel ma prawo poprosić ucznia w dowolnym terminie o napisanie sprawdzianu, jeżeli uczeń celowo unika zaliczenia sprawdzianu.
- Ocena ze sprawdzianu może być poprawiona jednokrotnie przez ucznia w terminie ustalonym przez nauczyciela , nie dłuższym niż dwa tygodnie od wystawienia oceny. Poprawa jest dobrowolna. Ocena z poprawy jest wliczana do średniej ocen.
- Powyższe zasady obowiązują także w przypadku sprawdzianów na mapie konturowej.
- Oceny niedostatecznej ze sprawdzianu uzyskanej w wyniku oszukiwania, ściągania nie można poprawiać.
- Kartkówki- pisemne formy sprawdzania bieżących wiadomości dotyczą zakresu trzech ostatnich tematów i mogą być niezapowiedziane. W razie nieobecności na zapowiedzianej karkówce należy ją zaliczyć na najbliższej lekcji. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.
- Jeśli na koniec I półrocza uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, powinien ją poprawić w terminie ustalonym z nauczycielem na początku II półrocza. Sposób poprawy oraz zakres materiału określa nauczyciel w uzgodnieniu z uczniem. Niepoprawiona niedostateczna śródroczna ocena klasyfikacyjna będzie znacząco wpływała na roczną ocenę klasyfikacyjną z danego przedmiotu.

- Na koniec semestru (roku szkolnego) nauczyciel nie przewiduje sprawdzianu zaliczeniowego . Ocena śródroczna (roczna) jest wystawiana za pracę w całym semestrze (roku szkolnym) na podstawie bieżącego oceniania.

7. Pozostałe zasady obowiązujące na lekcji geografii/przyrody

- Uczeń może zgłosić raz w semestrze nieprzygotowanie bez podania przyczyny tzw. „X”, który obejmuje nieprzygotowanie do lekcji z bieżącego materiału. „Nieprzygotowanie” zgłasza się na początku lekcji. Nie można zgłaszać nieprzygotowań w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień: powtórzenia, sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki, prezentacji i innych zleconych zadań długoterminowych.
- Brak podręcznika do lekcji (co uniemożliwia przeprowadzenie tematu, pracę na lekcji) jest równoznaczne z nieprzygotowaniem ucznia do lekcji.(1 podręcznik na dwóch uczniów)
- Za brak zadania domowego z poprzedniego dnia w którym odbywała się lekcja uczeń otrzymuje bz. - trzy braki zadań oznaczają ocenę niedostateczną. Za brak zadania wyznaczonego w dłuższym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Zgłoszenie braku zeszytu, gdy było zadanie traktowane jest jako brak zadania.
- Za aktywność uczeń może otrzymać znaki „+” lub „-” , które są przeliczane na oceny wg zasady 3 plusy ocena bdb, 3 minusy ocena ndst. W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

III. Dostosowanie wymagań edukacyjnych - nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne potrzeby, trudności w uczeniu się stosownie do zaleceń zawartych w orzeczeniu.

IV. Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej określone są w Statucie Szkoły w § 53

V. Sposoby informowania uczniów o PSO i wymaganiach:

- Nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO na pierwszych godzinach lekcyjnych oraz za pośrednictwem strony internetowej szkoły.
- Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.
- Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego. Na wniosek ucznia lub jego rodziców, sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom podczas dyżurów konsultacyjnych nauczyciela.

VI. Sposoby informowania rodziców o PSO:

- Rodzice są informowani o sposobie oceniania z przedmiotu za pośrednictwem strony internetowej szkoły.
- Rodzice mają stały wgląd do ocen i kontakt z nauczycielem za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
- O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich , w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami oraz ustalonych konsultacji.
- Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą WSO.

VII. Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów.

- Możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu
- Umożliwienie zwolnienia z pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych lub ustalenie innego terminu sprawdzania osiągnięć.
- Możliwość zgłoszenia nieprzygotowania ucznia raz w semestrze, a w uzasadnionych przypadkach losowych także dodatkowo
- Możliwość uzupełnienia braków z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem w przypadku zgłoszenia takiej potrzeby przez ucznia.
- Praca z uczniem zdolnym np. przygotowanie do konkursów, projektów
- Rozwijanie zainteresowań i poszerzanie wiadomości na zajęciach koła geograficznego i SKKT
- Stosowanie pozytywnych wzmocnień i motywowanie do pracy

VIII. Ewaluacja PSO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel dokonuje analizy funkcjonowania PSO na lekcjach geografii. Ewentualne zmiany PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego. W wyjątkowych sytuacjach zmianę można wprowadzić od drugiego semestru po uprzednim poinformowaniu zespołu klasowego.

Kwestie nie objęte w PSO znajdują swoje uregulowanie w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.